

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos perit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Oláhország „nemzeti” pártja.

Arad, márczius 19.

Van elég bajunk, szomorúságunk magunknak is idehaza, bár azt győzzük törődéssel; ha osztán mégis áttekintünk kissé a szomszédba, bizony azt sem teszünk ok nélkül, mert nem csak igen tanuságos, a mi odaát történik, hanem többé-kevésbé a mi bőrünkre is megyen a dolog...

Rendkívüli nagy ugyanis a hasonlóság a bukaresti és a budapesti parlamentek ellenzékei között nem csak azok szervezetében, alkotó elemeiben, hanem céljaik, sőt eszközeikben is, és mulasztást követnének el, ha a frappans párhuzamot a két országbeli rokonlelkű opposíció között nem méltatnók.

Miként nálunk a konzervatív és reakcionárius *Apponyi* és pártja a demagog *Polonyi-Ugron*-féle jezsuita ultrákkal szövetkezett minden pozitív elvi program nélkül tisztán a kormány megbuktatására és a hatalom elnyerésére, úgy verődött össze kenyeres czimboraságra a konzervatív *Sturdza* Demeter a demagog *Fleva*-val a jelenleg uralmon levő kormány és parlamenti többség ellen; valamint amazok a magyar nemzeti aspirációk szolgálatának hazug ürügye alatt a tudatlan tömeg tévutra vezetése és szenvedélyeinek felizgatása által akarnak olyan zavarokat felidézni parlamentben és azon kívül, melyek a törvényhozás és az adminisztráció rendes funkcionálását végleg megakasztván, őket mint rendcsináló hontököket emeljek a fejevesztett sáfárok helyett az ügyek vezetésének élére, úgy most Bukarestben is a demagog-reakcionárius párt az utcát és a nép szenvedélyeit vezette harcra a kormány és többség ellen, melylyel szemben kisebbségben van, s így más törvényes eszközökkel a kiéhezett hivatalvadász had nem remélheti, hogy egy hamar a husos fazekak köré települhet.

A hét végén esett meg, hogy a fékevesztett rakoncátlan tömeget a királyi palota elé tereltek a gonosz lelkű vezérek, honnan aztán katonaság közbejöttével lehetett csak szétzavarni őket; természetesen sebesülések is történtek, bár nem oly mérvben, mint a rendezők a közügy érdekében óhajtották, s miként azt a lapjukban előre megírták, hogy t. i. a katonaság sortüzétől találva és a lovasság által elgázolva több száz halott és sebesült maradt a helyszínen s a vér pataként folyt a királyi palota előtt. Az oláh *Pesti Napló* előre nyomtatott hadi bulletinje persze csak annyiban közelítette meg a valóságot, hogy négyen csakugyan sérüléseket szenvedtek, de csupán egy szenvedett olyat, hogy orvosi kezelést kellett igénybe venni.

A bukaresti *Polonyi-Fleva* magától értetődőleg másnap dörgedelmes interpelláció alakjában hasznosította a népnek ártatlanul kiontott vérért, egyben azt is bejelentette, hogy legközelebb még nagyobb tömegben fognak felvonulni, a katonaság tüzelését revolver lövésekkel fogják viszonozni, a királyi palota kapuit pedig, ha sürgetéseikre meg nem nyílnak, fel fogják feszíteni?

De ugyan mik lehetnek azok a követelések — kérdi a nyájas olvasó — a melyek nevében a királyi palota kapuit döngetik? Hát bizony az oláhországi *Apponyisták*, az odaváló „nemzeti” pártiak, nem kívánnak kevesebbet, minthogy a kormány az „elnyomott” erdélyországi testvérek érdekében beavatkozzék Magyarországon.

Nem igen fekszik ugyan a havason tuli testvérek ügye valami nagyon a lelkükön, ép oly kevésbé, mint a Kossuthkegyelet a Polónyién, ki most a legszajásabban sürgeti a visszahonosítását ugyanannak a férfinak, kit röviddel előbb még itt ki sem írható becsmerlő szavakkal illetett, mindamellett sürgetik a diplomáciai beavatkozást, és sürgetik annál erősebben, mentől jobban meg vannak győződve róla, hogy a kormány ebbe bele nem mehet, hogy a román király azt meg sem engedheti.

Ime az elvekől kivetkezett hatalomvágy mindenütt egyuton halad, s bár mily alakot öltön, bár mily hangon beszéljen, bár mily fegyverhez nyuljon, előbb megtagadja a politikai tisztességet és a törvényszerű rend és a közszabadság garanciáinak ápolásában rejülő hazafiságot. Bárhol, bármikor és bármily jelszavak alatt érvényesüljön a fakciózus ellenzék, hatása mindig közveszélyes, eljárása mindig perfid, írja bár zászlajára a román „nemzeti” sérelmeket, vagy a magyart, legyen a vezére *Sturdza* Demeter vagy *Apponyi* Albert.

BELFÖLD.

Wekerle Bécsben.

Wekerle miniszterelnök, a ki vasárnap délelőtt Bécsben Kálnoky gróf közös külügyminiszterrel több óráig értekezett és délután 1 órakor egy órai kihallgatáson volt a királyi felségénél, vasárnap este a bécsi gyorsvonattal a fővárosba visszaérkezett.

A szombati szavazás.

A képviselőházban szombaton megejtett szavazás újból tanúságot tett arról, mily erős és egységes a szabadelvűpárt a képviselőházban. Nemcsak az egész szélsőbaloldal, az Eötvös-pártot is beleértve s nemcsak az egész nemzeti párt, hanem a meglehetősen teljes számmal együtt levő „kilépettek” is részavaztak *Justh Gyula* képviselőnek azon indit-

ványára, hogy a kérvények a képviselőház hét-fői ülésén tárgyalassanak; és mégis több mint 30 többsége volt a szabadelvűpártnak a midőn egyetlen horvát képviselő sem volt jelen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 19.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perczel, Schöber Ernő, Hock János.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső, Csáky Albin gr., Lukács Béla, Hieronymi Károly.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A kötelező polgári házasság.

Bolgár Ferencz nem kecségetti magát azzal, hogy a javaslatok ügyében új momentumokat hoz föl, de mégis beszél, mert indokolja álláspontját. Onzó és pártpolitikai érdekeket nem hajlandó támogatni és nem akarja megengedni, hogy az ő vallása itt pellengérré álltassék. Legfontosabb oka azonban az, hogy őt a választói nem azért küldték az ellenzékre, hogy támogassa a kormányt, hanem hogy küzdjön a kormány ellen minden kérdésben. Epen azért osodálkozik a függetlenségi párt nagy részének magatartásán. Hiszen tudhatná a függetlenségi párt, hogy a kormány, ha szavazatával megmenekült a bukástól, mint kifacsart citromot, félre fogja dobni...

Jeszzenszky László b.: Olyan nincs! Miniket nem lehet kifacsarni! (Zajos derűtség.)

Bolgár Ferencz azzal igyekezik bizonyítani, hogy az egyházpolitikai reformok nem közszükségletből támadtak, amiket Kossuth egy évvel ezelőtt szólónak mondott Turinban. Kossuth szívesen látta volna, ha az egyházpolitikára okul szolgáló szerencsétlen incidens mentől hamarabb elintézik. Tehát Kossuth sem csinált a dologból liberális kérdést. Amint Kossuth mondta, azt mondja szóló: de ha már meg van a dolog, hát le is kell vele számolni. Csakhogy a leszámolást lehetlenné teszi az, hogy a reform az ország legnagyobb felekezetének lelkiismereti meggyőződését sérti, amit pedig túrni nem lehet. *Apponyi* javaslata, melylyel a polgári házasság egy enyhébb, békésebb formáját proponálja, a föltámasztott ellentéteket eisimítja s ezért a kormány javaslatával szemben ezt pártolja. Ha a kormány javaslata törvénynyé lesz, a jövő választás okvetlenül katolikus pártot fog teremteni, ami pedig egyáltalán nem kívánatos. Ismételtén kijelenti, hogy a javaslatot nem szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Márkus József a nemzeti pártot mentegeti a klerikalizmus, fekete sereg, reakcionáriuság súlyos vádjai alól, a melyek szerinte nagyon, nagyon igaztalanok. Legujabban aztán még az antiszemizmus vádját is felhozzák ellenükben, ami hasonlóképpen igaztalan. (Derűtség.) A javaslat mellett való kardoskodásból egyetlen egyet ismer eljogosultnak: a zsidóké. Olyan hosszú elnyomatás után, aminőben a zsidóknak vala részük, érthetővé teszi, ha úgy ragaszkodnak a reformhoz. No meg érthető a kormánypárti képviselők és a kormány ragaszkodása, mert hisz jövőjük, hatalmuk van a javaslathoz kötve.

Itt azonban nem lehetnek irányadók az

ilyen speczialis érdekek, a melyekkel szemben kétségtelen, hogy a kötelező polgári házasság és a katolikus szabadság egymást teljesen kizárják. Amig ezeket a javaslatokat be nem terjesztették, addig felekezeti villongásról nálunk szó sem volt s a kormány vallhatja érdemül, hogy önérekléből felidézte ezt a vizsályt. Ennek a vizsálynak lecsillapítására nem alkalmas a kormány javaslata, csak az Apponyi és ezért az utóbbit szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Drakulics Pál egészen röviden kijelenti, hogy azok közé tartozik, akik azt mondják, hogy a gárda meghal, de meg nem adja magát. Ő sem szavazza meg a javaslatot, mert az magában viseli a hatalmi törekvés és érdek minden ismérvét. Visontai a hazafiatlanság vádját vágta a szerbek szemébe, azt mondván, hogy már csak azért is meg kell szavazni a reformot, mert a nemzetiségek ellene vannak. Ezt az insinuációt a leghatározottabban visszautasítja, mert a szerbek minden talpalatnyi földet, amit laknak, a haza védelmében vérrel áztattak s ezért a szerbek vannak legalább is olyan jó hazafiak, mint Visontai Soma. (Derűtség és helyeslés balfelől.) A javaslattal szemben Apponyi Albert javaslatát pártolja és szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Heckenást György nem szereti azt ami csonka s ebből a szempontból kiindulva nem fogadja el a kötelező polgári házasságot sem, mely csak egy része az állítólagos liberalizmusnak. Szólv és pártjának liberalizmusa abban áll, hogy óhajtja és követeli az ország függetlenségét. Ha ezt törvénybe iktatja a ház, akkor ennek fejében szóló is készsággel megszavazza a kötelező polgári házasságot: . .

Polonyi Géza: Jól van öreg! Ezt jól ki-vágtad!

Heckenást György: Mindamellét a javaslat ellenzésére komoly okai vannak. Eddig is annyi bajt csinált már ez a reform, mennyi bajt, zavart és visszavonást fog az okozni jövőre, ha törvényynyé válék. Ezért a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Elnök: Többen nem jelentkeztek szólásra és így a vitát bezárom. (Zajos, hosszas, lelkesült éljenzés.)

A zárbeszédnek husvét utánra maradnak. Mindamellét holnap déli 12 órakor még tartanak ülést a jegyzőkönyv hitelesítésére. (Zajos, hosszas éljenzés.)

Ülés vége d. u. 1 órakor.

IDÓJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 765.0 milliméter, délután 2 órakor 762.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° - 1.0, délután 2 órakor C° + 10.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 1, délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A difteritisz ellen.

— Miniszteri rendelet. —

Hieronymy Károly belügyminiszter hosszabb tanulmány után elhatározta, hogy az országban annyira elharapódzott és oly sok szerencsétlenséget okozó ronszó toroklob ellen most már a legerélyesebb és legmesszebb menő intézkedéseket fogja foganatosítani, azon reményben, hogy sikerülend e borzasztó betegséget kiméletet nem ismerő erélylyel, ha mindjárt nagyobb költséggel is, ha nem is teljesen elfojtani, de mégis a lehető legszűkebb körre szorítani.

A belügyminiszter elrendelte Arad megye, Arad város, valamint az ország összes törvényhatóságainak, hogy minden egyes esetről értesítsék legalább is kéthetenként a belügyminiszteriumot, ezen bejelentések pedig a „Közegészségügyi Értesítő“-ben részletesen közzétételnek, úgy, hogy most már mindig alaposan meg lehet állapítani a betegség időnkénti állását az egész országban.

Mihelyt valahol nagyobb mértékben fellép a difteritisz, a belügyminiszterium azonnal kiküld a szükséghez képest közegészségügyi felügyelőt vagy járásorvost a szükséges fertőtlenítő gépekkel.

Igy ki lett küldve az utolsó napokban

Békésbe dr. Buzinkay közegészségügyi felügyelő egy gőzfertőtlenítő géppel és két hozzá értő kezelő közeggel. Pestmegye területére dr. Téry Ödön főfelügyelő lett kiküldve, szintén fertőtlenítő géppel. J.-N.-K.-Szolnokmegye területére dr. Miskolczy Imre felügyelő két fertőtlenítő géppel. Nógrádmegyébe dr. Dumitrianu leszküldve, mint járványorvos, Brassó megyébe pedig maga a törvényhatóság intézkedett, külön járványorvost küldve ki Apáczásra. Ezen orvosi közegek mindenütt a legörvendetesebb sikerrel léptek közbe. Az eddigi eredmény nagyon kecsegtető. P. o. Békésben már csak négy beteg van, Kőrös-Ladányban 12, Félegyházán 4, pedig mindezen helyeken nagyon hevesen lépett volt fel a betegség és a halálozási arány átlag 50—60% volt.

Ilyen módon tán mégis sikerülni fog ezen most már évek óta pusztító ragályt lassanként kiirtani.

A zenede házi estélye.

— Az „Aradi Közlöny“ tudósítójától. —

Arad, márczius 19.

Vasárnap délután újra feltáruktak a Krispin terem ajtai, hogy befogadassák a gyermekek zenei képességét élvezni akaró szülők és gyermekbarátok özönét.

Emlékezetes szép ünnepély volt a vasárnapi. A terem közep ajtajánál jobbról-balról sorfalat állt a zenedei tanulók kiküldött rendezősége, kik szívélyesen fogadták a terem utolsó székig megtöltő közönséget és előzeny udvariassággal kalauzolták a székek sorai között.

Hat óra után felvonultak a zenede idei összes növendékei és kellemesen, szabatosan előadva a Hymnusz t, megnyitották az estély programját.

Az Ilka-opera nyitányát négy kézre játszották Rátkay Margit és Saghay Emilia, a műsor harmadik számát, Vielka indulóját két zongorán Cziffra Ilma, E. Illés Margit, Thót Irma és Keresztes Pistike játszották összevágó játékkal.

Az estély közönségének a kis Keresztes Pistike volt a kedvence. A cseppnyi gyerek bámulatos bátorsággal végezte feladatát, különösen az Ernáni egyvelege után, — melyet Klein Józsa, Reiner Kamilla, Saghay Emilia és Rátkay Margit játszottak — az ötödik szám Triójában tünt ki a kis Pistike, hol a zongorát ő játszotta, mintegy vezetve a hegedűket, melyet Institoris Lóránd és Scherfenecker Kálmán és a gondonkát, melyet Péterffy Akos és Valli György kezelték ügyesen.

Az ezutáni számokat már a haladottabbak játszották u. m. Tannhäuser indulót két zongorán Böhm Irma, Gaal Irén, br. Purczell Margit és Simay Margit; Alard Barcarolle-ját hegedűn Kovács Vilmos zongorán kísérve Saghay Emiliától; Tell Vilmos nyitányát két zongorán Hajka Adél, Ubl Ilona, Rátkay Margit és Saghay Emilia, Goltermann Capriccio-ját gondonkán Zimmer János. A műsort, melynek minden előadott száma után felhangzott a taps, dicsérve a növendékek szorgalmát, egy keringő zárta be.

Mikor az utolsó hangok elhangzottak, Simay István emelt szót általános figyelem között.

A szülők nevében kért szót, hogy azok érzelmeit tolmácsolja. A zenede, városunk régi, ambiciozus intézete mint rendszeren ez évben is oly eredményt mutatott fel, mely a szülők kívánalmait teljesen kielégíti. Forró köszönetét fejezi ki az elért és produkált sikerért. Együttal legjobb kívánságait fejezi ki Krispin Józsefnek, névnapja alkalmából, ki oly lelkes embere a zenedének.

Erős éljenzés követte Simay István lendületes szavait.

Az igazi mulatság csak most következett. A táncszomjas ifjuság lezönlött s miután kihordták a székeket megkezdték a táncot, mely éjjel utánig tartotta együtt a szülőket az ifjusággal.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 20. —

Változó felhőzet. — Hűvös. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Éjjeli fagy.

A „tenór.“

— Szerkesztői üzenet. —

N. N. (Arad) Uraságod szives volt hozzánk levelet írni, a melyben többek közt felveti azt a kérdést, hogy manapság miért használnak egyes lapok, ezek közt a miénk is, különösen a vezércikkokban szokatlanul erős hangot s miért támadják oly vehemens modorban Apponyit s a „fekete gróf“ háta megett álló ultramontán, reakzionárius politikai csoportot?

Mindenekelőtt megköszönjük uraságod szives érdeklődését, valamint azt is, hogy kívánsága által alkalmat nyújtott nekünk a kérdés körül álláspontunkat körvonalazni. Készséggel megadjuk a választ. Hisszük, hogy meg lesz vele elégedve s helyeselni fogja e tekintetben a szabadelvű sajtó éles, kiméletet nem ismerő tenórját.

Elég hivatkoznunk a nemzeti párt lapjaira. Olvas uraságod nemzeti párti újságot? Ha olvas, nagy gyönyörűsége telhetik azokban a körmönfont, semmi szentet és tisztességet nem ismerő cikkelyekben, miket az Apponyi megfeneklett szekerét a sárból kiemelni akaró újságok legtöbbször donog egyik nap egy, mint a másikon.

A közvéleményre hivatkoznunk. Uraságod, mint b. soraiban is jelzi, hiva az egyházpolitikai javaslatoknak. Kérdjük szeretettel, vajjon Arad és az egész ország közönsége nem-e úgy nyilatkozott és nyilatkozik-e még ma is? Nem-e az óriási többség óhajtja a kötelező polgári házasság, a zsidó vallás recipiálása s az ezekkel összefüggésben álló több reformkérdések mielőbbi megvalósulását? Mindezek köztudomásu tény. S mit tapasztalunk? Azt, hogy Apponyi lapjai neveltséges ellentétbe helyezik magukat a közvéleménnyel. Ütik, verik mindazt, ami szabadelvű, éleződnek a kormány komoly munkája felett, a legképtelenebb vadakkal illetik a szabadelvű pártot, csúrik-csavarják a tényeket, elhazudják azt, ami igaz, alázatosan meghajtják fejüket a pápa és a papság előtt, gazsuliroznak nekik a Péter-filérékért, készek hazafiatlanságra is, készek védelmükbe venni és megtapsolni a nemzetiségi izgatókat, mint ezt a Serbán példájából láttuk, végezetül pedig olyan hangon írnak a szabadelvű lapokról, a mely hang a józan ember arcába kergeti a vért.

S tudja uraságod, mi az egészben a legkomikusabb? Ezek az újságírók, kik keresztet harcot akarnak vivni a katolizmusért, kik ellenzik a zsidó-vallás recipiálását, kik jobb katolikusok, mint akár a papok, vagy a csuklyában járó kolduló-barátok, ezek az újságírók legnagyobb részt ahoz a hitfelekezethez tartoznak, melynek egyenjosításáért mi katolikusok és a közvélemény küzdünk. Nem viczolódásból, nem köteke-désből mondjuk mindezt, csak a helyzet ilusztrálása végett. Megítélheti uraságod belőle, mily nagy ott a hitűség s a meggyőződés.

Vagy itt van a Kossuth-kérdés. Nem a nemzeti párti lapok-e azok, a melyek való-sággal vadásznak a nagy beteg halálára, a melyek izgatják, felkorbácsolják a közvéleményt s nyiltan utaznak már most arra, mi lesz a teendő a turini beteg halála után, mint fogja az megbuktatni úgy az egyházpolitikai reformjavaslatokat, mint magát a szabadelvű kormányt?

Ily körülmények közt nem csoda, ha az

igaz ügyet igazán szolgáló hazafias sajtó megbotránkozik s hevesebb, erősebb kitételekre és kritikára ragadtatja magát, mint ezt egyékor tenni szokta. Ambátor méltóztassék elhinni, hogy az Apponyi szájize és érdekei szerint író egynémely jezsuita ujság mosdatlan és fésületlen stylusához képest csak szeráfok zenéje az, a hogy mi olykor-olykor velők szemben erősebben találjuk magunkat kifejezni.

Annak illusztrálására, hogy felfogásunkkal nem egyedül állunk, ide igtatunk a „Nemzet” s a „Pesti Hirlap” most vasárnap megjelent számaiból egy-egy ozitátumot, a melyek mérgesek ugyan, pattognak is eléggé, de találók és igazak.

Ime: Ezt egy jónevű író, elismert publicista írja:

„... Mindössze az a kis, de lényeges különbség van e találkozó végletek fruktifikálása tekintetében: hogy Sierbanunak az élete drága, Kossuthnak meg a halála.

Az az undorító spekuláció, mely a magyar nemzet nagy öregének halálát híszí, vallja a nemzeti szabadelvű haladás rombadöntő akadályának, immár minden szeméreméretből kivetkőzve, rémitő meztelenségében mutatkozik.

Látni kell azt az örvendező, megkönnyebült zsongást, a mit egy turini, ugye lehet tendenciózus vész hírl előidéz a képviselőház balmezőjén.

Az után fülés derekán beröppen egy biztató sugár: a nemzet nagy betege jobban van. Hogy lehorgasztja egyszerre minden ultramontán, előbb büszkén felemelt fejét.

Ez idő szerint nem lehet elképzelni lesújtóbb, jobban rettegett csapat a nemzeti párttal egyesült puros és szélbali pot-pourrira nézve: mint ha Kossuth Lajos isten csodájakép győgyulna.

Es ezek a félkékalmárok ugyanazon pillanatban, mikor arcukon tükröződik az a legbensőbb óhajtasuk, bár inkább ma hunyná le szemét örökre a turini remete, mit holnap: hazug beszéddel szöszös ajkukon merik hordani annak a nagy szenvedőnek önös érdekeik lehelével beszennyezett nevét.

Végre is a magyar nemzet történeti nagy alakjainak dicsősége nem bitang jószág, kosztüm-kölcsönző zsbárus bolti czafat, hogy abba minden léhaság, pilitikai czégéres perfidia bele-takarózhassék.

Hallgassátok ennek a boszorkánykonyhának fekete lelkü, fekete képü fütőjét, mint változik ajkán émelítő tömjénné a tehetetlen dühnek megfakadt epéje, mely csak alig pár napja piszkolta be „agylágyult vén lutheránusnak” a halódó „szent aggastyánt.”

Nézd becsületes, józan magyar nép, ezt az utálatos komédiát, melynek örvöngő dervisei egy pillanatban két koszorut fonnak: egyiket spekulatív félelemmel, a magyar szabadság haldokló hősenek, másikat igaz érzésük szerint az óvalódi szövetségüknek, egy oláhmagyar tricóban bukfencező pilitikai gigerlinek.

A másik említett ujság versben ugyan, de még keményebb hangon mondja oda azoknak, a kiket illet:

Hallgasson a kistelkűség! Az aggodalmas kérdés, A kisserű fontoskodás Ma dupla fel-ségsértés.

E kicsinyességet lesik Már konczul a hiénák S tárgyalják kárörvendve már Az „érdekes” problémát.

O, ezek s lelketlenek Ezek a démon-félék, Kossuthnak még a kinjait S még holtát is kiélnék.

Uzlet nekik a kegyelet Sa legnagyobb halálát Nagy elve ellen fegyverül Ma állónak találnak.

Kik fülüket tse mozdíták A turini levél-re, Turini sürgöny lesnek, im, Irtoztatón remélve.

S kit oda kívánt nagy Kossuth Ahol a bors terem csak, Ma Kossuth ellen nagy szelet A folyosókon sem csap.

Dehogy; ma ő a legnagyobb Kegyelet-prédikátor S véd vad lábát egy füst alatt; Ez ur már szörnyű bátor.

Kossuth-kultuszszai győzni le Kossuthnak ideálját — O, ezt ma a cinikusok Arczátlanul csinálják.

Az igazság hangja ez, uram!

Ne ütődjék meg tehát a mi hangunkon.

Igy ír az egész ország szabadelvű sajtója, így vág vissza az eszeveszett hazudozásokra, ily hangon ostorozza a jezsuiták szeméremtelenségét. Csak is ez a hang passzol ide!

Ezekben akartuk b. kérdésére megadni a választ.

Kossuth állapota.

— Turini telegrammok. —

Amily biztatók, reményt keltőek voltak a pénteki nap táviratai, épen olyan sötétek, leverőek azok a hírek, a melyek tegnap érkeztek Turinból. Minden érkező távirat mint ha a katasztrófa lehet árasztaná ki magából, egyikben sincs semmi jó, semmi biztató.

Vasárnap érkezett távirataink még kelte nek egy kis reményt, de azok, amelyek hétfőn jöttek, ugyan leverőleg hatottak.

Az „Aradi Közlöny” tegnap délelőtt is rendkívüli kiadást bocsátott ki a nagy beteg állapotáról. Rendkívüli kiadásunk, melyet a közönség egy pillanat alatt szétkapkodott, a következő telegrammot hozta:

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)

Turinból ma reggel 9 órakor a következő értesítés jött: Kossuth az éjjelt nyugtalanul töltötte. Reggelre állapota némileg javult.

Turin, d. e. 11 óra: Kossuth állan-dóan jobban van, mit az orvosok örömmel konstataáltak. A nagybeteg evett egy keveset.

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)

Turinból egy másik sürgöny jelenti: Kossuth az éjjel igen izgatott volt, láza erősbült. Reggelre javulás állott be. Délben az érverés gyorsabb, rendesebb, a láz csökken. D. u. 3 órakor valamivel jobban és könnyebben érzi magát.

E perczen kaptunk Turinból egy újabb táviratot, mely a következőket jelenti:

Turin, márcz. 19. (Saj. tud. táv.)

Érkezett d. e. 11 óra 10 perczkor. Kossuth Ferencz kijelentette, hogy atyja nem intézkedett arra nézve, hogy Génudban temettesék el, de pilitikai harczot koporsója felett nem akar.

Kossuth vasárnap este láztalan, egészen megkönnyebült volt. Éjfélkor azonban hirtelen rosszabbra fordult állapota a rendkívüli kimerültség miatt.

Lajos fia így szólott környezetéhez:

— A legrosszabbtól tartok . . . Nem tudom, mi fog történni . . .

Éjfélel egy órakor a nagy beteg szobájában . . . csönd honolt . . . Mintha utolsó óráit élné . . .

Alig remélhető, hogy a katasztrófa talán még ma be ne következzen.

Kossuth betegségének kezdete.

Egy tekintélyes fővárosi kereskedő látogatta meg Nizzából jövet az agg kormányzót. február 26-én és két napot töltött ott. Ezen látogatás annál érdekesebb, mert pilitikai misszióval volt összekapcsolva, a melynek természetét ma még tán korai volna elárulni és mert épen ekkor vette kezdetét Kossuth betegsége, mely őt ágyába döntötte. Ezen napon délelőtt 11 órakor jelent meg Kossuth lakásán a fenti ur. Ruttkayné már várt reája s mondta, épen küldeni akart érte szállodájába.

Mikor Ruttkayné a látogatót Kossuthhoz bevezette, a kormányzó félig fekvő, félig ülő helyzetben nyugodott a divánon s a belépőt ezekkel a szavakkal fogadta:

— On egy ember irómot jött meglátogatni?

— Nem — felelt a vendég — én az ősz hazafit jöttem látogatni, akinek oly bámulatos élettereje és kitartása van, a milyen korunk fiai közül senkinek.

— Hagyja el kérem. Tudom, mit jelentenek ezek a szavak. De remélem, hogy nem sokáig viselem már az élet terhét.

Mikor a látogató erre közbevetett valamit, elvetőleg intett kezével. Arcza már ekkor nem volt oly rózsapiros, mint annak előtte s egész testén bágyadság és erőtlenség uralkodott. Mindazáltal még néhány perczig beszélgetett Magyarország haladásáról a kereskedelmi és pénzügyi téren s W e k e r l é r ő l becsülő szavakban emlékezett meg.

Mikor a vendég Kossuthtól kijött, az orvos e szavakkal fogadta:

— Keményfejú ember a kormányzó! és Ruttkaynéval együtt elpanaszkodtak neki, hogy az agg hazafi néhány nap óta nem eszik, n a g y o t h a l l, szeszélyes, mindennel és mindenkivel elégedetlen s még B a s s o dr. sem tud reája hatni, a ki pedig 10 év óta háziorvosa s a kiből Kossuth eddig vakon bízott.

Jóllehet étvágytalansága már ekkor fellépett, mégsem tett sétát előtte való napon az orvos rendelése szerint, pedig máskor mindig kicsalta az enyhe napsugaras tavaszi idő. E helyett este fél 11 órakor még íróasztala mellett találta nővére és csak nagy könyörgésére feküdt le ágyába. Könyvtárának jegyzékén dolgozott s nővéreinek lemondó hangon így szólt:

— Hagyjatok dolgozni, én már nem t akarék csokodhatom a idővel, úgy sem tart sokáig.

A látogatás napján Ruttkayné reggelire beefsteakot készített számára, melyet azonban érintetlenül hagyott. Mikor dr. Basso e miatt gyöngéden megintette, így felelt francziául. (Kossuth turini környezetével inkább francziául beszélt):

— Lássá, doktor, ma reggel ittam egy pohár konyakot, ha nem is ettem húst; a magyar napszámos is csak egy korty pálinkát iszik reggel s ezzel eldolgózik ebédig; én is ilyen napszámos vagyok.

Azt is említé Basso, hogy Kossuth masszirozását naponta rendszeren folytatja, s hogy nem tekinti nehéz feladatnak Kossuthot még 8-10 évig megtartani az életnek, mert olyan csodálatosan erős szervezete van, a mely egyszerűen megmagyarázhatatlan ő előtte is.

Fájdalom, hogy ma már a Basso doktor bizalmának is vége s a csodás szervezet immár megtörve vergődik a haláltusában.

A Kossuth állapotára vonatkozó legújabb távirataink, melyek este és az éj folyamán érkeztek, ezek:

Turin, márczius. 19. (Saj. tud. táv.)

Kossuth Ferencz éjjeli 12 órakor a következő táviratot intézte Justh Gyulához, a függetlenségi 48-as párt elnökéhez:

„Az éjjel atyám hála Istennek hirtelen jobban lett.”

Budapest, márczius 19. (Saj. tud. táv.)

Fővárosszerte a hangulat a lehető legnyomottabb. Azt a kevés reményt, amit az egyik távirat hoz, a következők lerontják. A kedélyek hullámlása egészen a táviratok híreihez van kötve s így a kedélyek izgatottsága nagyon érthető.

A Turinból érkező táviratokra jellemző egy adat, amely közszájon forog. Azt beszélük ugyanis, hogy Turinból naponta alig jön néhány száz szó távirat. Ezzel szemben mit tapasztalunk? Azt, hogy az ellenzéki ujságok három-négy hasábra menő turini táviratot közölnek.

Ez a körülmény jellemző, hogy hogyan készül nálunk a hangulat? S talán igazolja azokat is, akik gseftnek nézik a mai áramlatnak gseft szagu részét.

Turin, márczius 19. (Saját tud. táv.)

Feladatott déli 12 óra 50 perczkor. Kossuth állapotában ismét változás állott be. Délben a hőmérsék emelkedett. Kis mértékben belhurut is mutatkozik; a lélegzés nyugodt.

Öngyilkos kasszirnö.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

Arad, márczius 19.

Gyorsan futott szét a városban az esti órákban a Kmetty-kávéház szép, szöke kasszirnökének öngyilkossági híre.

Ullmann Teréz a szerencsétlen leány neve, ki tegnap este 9 órakor öt csomag foszforos gynfaoldatot ivott öngyilkossági szándékából.

Az öngyilkosság színhelyén, Révay-utca 2-ik számú házban, ahol az életunt leány lakott, még idejekorán érkezett meg Tisoh Mór dr., Joo Béla rendőrhadnagy kíséretében, hogy megmentse számára a megunt, előtte hitványnyá vált életet.

Ullmann Teréz, mezőhegyesi illetőségű leány, ki már régebben betegeskedett.

Tisoh Mór dr. kérdésére, hogy mért akart öngyilkos lenni, azt felelte

— Mert beteg vagyok és nem tudnak kigyógyítani, bár már sokan gyógykezelték.

Arra a kérdésre, hogy vajon nem-e szerelem az öngyilkosság oka, úgy válaszolt: részben az is.

A mint hírlík, valami hivatalnok emberbe volt szerelmes.

Külömben az a nevezetes, hogy minden áron megakart halni.

— Hagyjának meghalni! kiálltotta, különben ez már a harmadik öngyilkossági kísérlete és az ellenmérég beadását sem akarta elfogadni, szemel folyton kerestek valami eszközt, melylyel elpusztítsa magát és egyszer fel is kapott egy keze ügyébe eső ollót, hogy avval vessen véget életének.

Miután kijelentette, hogy ő csak elpusztítja magát, a közkórházba szállították ápolás véget.

Tisoh Mór dr. nyilatkozata szerint három-négy nap mulva fel fog gyógyulni Szegény kasszirnök, mit csinálnának ha nem volna a világon foszforos gyufa?

Az egyházipolitikai viták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyilagos tudósításokat közöl Budapestől érkező bő táviratok alapján az

„ARADI KÖZLÖNY.”

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagyfontosságú, óriási elvi harcokról, melynél nagyobb és jelentősebb, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vívott.

Az „Aradi Közlöny” csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósításaival az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, míg az „Aradi Közlöny”-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklődéssel és ország-szeretettel feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történtek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

HIREK.

Márczius 20. Kedd. Róm. kath. naptár: Joachim. — Protestáns naptár: Joachim. — Görög-keleti naptár (márczius 8.): Teofilakt. — A nap kél 5 óra 48 perczkor, — nyugszik 5 óra 56 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Beme-
ret díjtalan.

Kötéscy-Könyvtár nyitva van szerdán és szom-

baton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. földszin.

Márczius 26. Az ipartestület évi közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Márczius 26. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár küldötteinak közgyűlése délután 3 órakor.

A nagybét.

Barkaszentelő virágvasárnap ünnepe volt vasárnap, emlékeztetője ama diadalmenetnek, amelylyel a Názárethi bevonult a zsidók szent városába.

Még a gyermekek is az ő dicsőségét zengték harsonaszóval.

Virágos volt ez ünnep emlékére a minoriták temploma is, amelynek boltívei alatt, a tömjénillatos levegőben magasztos zsolozsmák zendültek meg.

A dicsőségből, fényből támad azután az egyheti vezeklés, a husvét előtti nagy hét vezeklése, Krisztus szenvedéseinek és keresztrefeszítésének gyászos emlékeivel.

Jó keresztény ember ezen a héten magába száll, lemond a világi élet mulandó dicsőségének hajszolásáról s bűnbánólag imádkozza le maga számára a nagy Isten irgalmát, aki az emberi nem vétkeiért elszenvedte a meggyaláztatást s a keresztrefeszítés gyötrelmeit.

Fel fog hangzani a régi, áhitatos, lelket elfogó ének a Kálváriák szenvedéseiről, sziklák hasadásáról, a kereszt kinjairól. Az egész keresztényvilág fölkeresi ezen a héten a templomokat.

A virágvasárnap nagy misét d. e. 10-órakor fényes segédlettel Jánosy Demjén dr. minorita rendfőnök mondta. Ugyanő végezte a szokásos barkaszentelést is.

Evangeliumnál a templomi énekkar Kertay Ede zenetanár vezetése alatt szt. János evangélista passiójának egy részét énekelte.

D. e. fél 12 órakor ugyanezen passiót énekeltek és pedig az evangélistát Bujja Sándor, a szép hangú baritonista; Jézust Csák Csirjék minorita lelkész; a főpapot Weber József tanító; Pétert, Pilátust, s a szolgálót Korom György kántor. Ezekon kívül több tanító működött még közre, a kart pedig 30 polgári iskolai tanuló énekelte, kiknek kellemes összhangján és képzett énektudásukon meglátszott Máday Matyas vezető és tanító keze.

A passiót a főt említettek nagypénteken d. e. 9-órakor ismét énekelni fogják.

— Személyi hírek. Lonovics József csanádmezei főispán, Meskó Sándor dr., alispán és Major Miklós makói polgármester vasárnap Aradon tartózkodtak s részt vettek az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósági ülésén.

— A hivatalos lapból. A király Spitzkö Lajos székesfehérvári és Kunoz Elek kolozsvári tankerületi főigazgatóknak, a tanügy terén szerzett érdemeik elismerésül, a királyi tanácsosi czímet díjmentesen adományozta.

— A főtisztviselők fizetése. Aradváros törvényhatóságához örömhírt hozott a tegnapi posta. A belügyminiszter ugyanis jóváhagyta a város közgyűlésének a főtisztviselők fizetésemelése tárgyában hozott határozatát, a mely a folyó évi közkölt-segvetéssel egyidejűleg terjesztetett fel a belügyi kormányhoz. A kistisztviselők és a tanítók fizetés rendezésére vonatkozó közgyűlési határozat felett még nem intézkedett a kormány. Valószínűnek tartjuk, hogy a legközelebbi napokban már ők is örülni fognak.

— Spiegelfeld József br. ezredes, dandárparancsnok és aradi várparancsnok névnapja alkalmából szerenáddal és lampionos menettel tisztelte meg a katonaság.

— Még egy vashíd Aradon. Az „Aradi Híradó”-nak egy budapesti telegramja szerint egy harmadik vashíd felépítését is emlegetik a miniszteriumban, melyet az arad-csanádi vasut részvénytársaság építene ki arra az esetre, ha gróf Zselénszky Róbert, aki erre engedélyt is kapott, Ujarad-varjasi

vagy az Ujarad-perjamosi új vasutvonal kiépítését megkezdi. Az arad-csanádi vasut részvénytársaság által kiépíteni tervezett vasuti híd a nagyerdő alatt van tervezve a Maroson át, ami összeköttetésbe hozná az új vasutvonalat a nagyerdő alatt részvénytársaság útján felépülő ozukorgyárral. Az új vasutvonal érintené Uj-Arad, Zádorlak, Fenlak, Németszentpéter, Székesut, Nagyvarjas községeket és a híres répatermelő földeket.

— Köszönet Kossuth orvosainak. Az aradi függetlenségi párt elhatározta, hogy köszönő iratban fejezi ki háláját Kossuth orvosainak azért a gondos ápolásért, melyben a nagy beteget részesítik. Elhatározta továbbá, hogy országos mozgalmat indít a végből, hogy a magyar nép méltóan fejezze ki köszönetét Kossuth orvosainak.

— A millenniumi kiállítás. Az ezredéves kiállításon részint a közoktatási csarnokban részint egy minta elemi iskola és minta kisedővóban bemutatják a népoktatásügy állapotát 1867-től mostanig. Erre vonatkozólag a kiállítás tanügyi csoport-bizottsága már külön programot dolgozott ki. Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter pedig utasította az összes tanfelügyelőségeket, hogy az iskolákat figyelem-tessék a program sikerének előmozdítására.

— Menedékház és plébánia Gájban. Egy nagyobb gáji lakosokból álló küldöttség készül e héten Salacz Gyula polgármesternél tisztelegni, akik egy menedékház felállítását kérelmezik a várostól. Erre az indítja a gáji lakosokat, hogy az utóbbi időben a szegényebb földművesek gyermekei közül igen sokan eloláhosodtak. Mozgalmat szándékoznak a gájiak az iránt is indítani, hogy az ő városrészükben külön római káth. plébánia állíttassék fel.

— Az arad-csanádi vasut igazgatóságának vasárnap délelőtt volt az igazgatósági ülése Bohus Zsigmond elnöke alatt. Boros Béni indítványára az igazgatóság a részvénytársaság rendes évi közgyűlését május 6-ikára tűzte ki. A csanádmezei birtokosoknak ama kérelmét, hogy az arad-szegedi vonalon a vasuti menetrendet megváltoztassa, az igazgatóság nem vélte teljesíthetőnek. Az igazgatóság elhatározta, az arad-csanádi vasutak összes vonalán a balesetek elleni biztosítást életbelépteti. Minden egyes utas balesetek alkalmából 1200 frtban részesül, ha az egyes állomásokon ez összeg 8 százalékát jegyváltás alkalmával lefizeti. A mezőkovácsházi keskenyvágányú vasut kiépítéséhez az arad-csanádi vasut részvénytársaság 20—25 ezer forinttal óhajt hozzájárulni. Boros Béni igazgató jelentése szerint a részvénytársaság a villamos vasuttal még a nyár elején kísérleteket tesz. Az arad-csanádi vasut részvénytársaságnak az elmúlt évben 419 ezer frt tiszta nyereséme nye volt.

— Ünnepe a várban. A Mortara és Novarra mellett megvívott diadalmas csaták évfordulóját márczius 23-ika helyett — mint már jeleztük — holnap, márczius 21-én üli meg kivételesen az aradi csász. és kir. 33-ik gyalogezred. Ma, kedden este 8 órakor a vár diszterén zenés takarodó lesz táklyásmenettel. Szerdán reggel 9 órakor ébresztő, szintén katonazenével. D. e. 9 órakor a vár diszterén, (kellemetlen idő esetén a templomban) misét mond Nidermann katonai lelkész. Utána az emlékbeszédet Csikós Alajos ezredes tartja, a mit magyarul Rónay százados, románul pedig Jöhn százados fog a legénységnek tolmácsolni. Délben a tiszti kaszinóban fényes diszebéd lesz, melyen a zenekar játszik, d. u. 3 órakor térszene. Ugyanekkor kezdődnek a tréfás felvonulások s a különféle baka-mulatságok.

— Az aradi függetlenségi párt vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését az iparosház nagytermében. Az ülést Müller Károly elnök nyitotta meg. Ecsetelte a párt működését a lefolyt három évben, megköszönte

az eddig személyébe helyezett bizalmat s letette mandátumát. Klein Ignác indítványára elnökké újabb három évre ismét Müller Károlyt kiáltották ki, alelnökké pedig Brankovics Györgyöt, az „Arad és Vidéke” szerkesztőjét. Végül 48 tagú végrehajtó és egy 100-as bizottságot választottak.

— **Eötvös ünnepélyek az iskolákban.** Tegnap délelőtt ülték névünnepe az aradi iskolák Br. Eötvös Józsefnek, kinek a közoktatásügy terén szerzett elévülhetetlen érdemeit évről-évre emlékébe hozzák az ifjuságnak. A polgári leányiskola IV. osztálya versenyszavallattal és Eötvösre vonatkozó dolgozatokkal ünnepelt. A versenyszavallatban, melynek versenytárgya Várady Antal: „Eötvös emlékezete” cz. könyve volt, kitűntek a tizenhét éves pályázók közül: Sallay Ilonka, Lovit Irén, Hegner Juliska és Iricz Ella, kik mindnyájan jutalmul Eötvös költeményeit nyerték. Hogy az ünnepély zártkörű volt, annak oka, hogy az iskola nem rendelkezik a közönség befogadására is elég nagy teremmel. — Az aradi városi elemi iskolák, tekintve az eddigi összünnepélytől, osztályonként emlékeztek meg Eötvös Józsefről, mikor is minden osztályfő saját növendékeinek beszédet tartva, méltatta a nagy férfiú érdemeit.

— **Fegyvergyakorlat.** Az aradi várban április 16-án kezdődő 13 napos fegyvergyakorlatra 95 aradi illetőségű közhadseregbeli tartalékoszt hívtak be.

— **Edelsheim Gyulay szobra.** Stróbl Alajos műszobrász elkészítette már az elhunyt Edelsheim-Gyulay márványszobrát, melynek egy gipszbe öntött példányával — írja az „Aradi Híradó” megajándékozta Lukácsy Lajos ügyvédet is. Az élethű mellszobrot igen sokan tekintik meg Lukácsy lakásán.

— **Az aradmegyei jegyzők mozgalmához.** A szerezencei járás jegyzői egyesülete feliratban fejezte ki köszönetét és regaszkodását Hieronymi Károly belügyminiszternek a jegyzők védelmére mondott beszédéért és az aradi jegyzők küldöttsége előtt tett nyilatkozataiért. Egyszersmind reményét fejezte ki a feliratban, hogy a közigazgatás reformjában a jegyzőknek — a belügyminiszter terve szerint — jelentékeny része lesz.

— **Orvosi tanácsadók az államvasutaknál.** A vasuti egészségügyi szolgálat közvetlen ellenőrzése és vezetése céljából az üzletvezetőségek mellé egészségügyi tanácsadói állásokat rendszeresítettek. Az aradi üzletvezetőség területére orvosi tanácsadónak Kabdebó János dr. neveztetett ki.

— **Kisiklott vasuti kocsi.** Az arad-csanádi egyesült vasutak vasárnap esti személyvonatának a mozdonytól számított ötödik kocsijának egyik meglazult kereke Szent-Anna állomástól 200 méternyire kisiklott s a kocsi három keréken haladt tovább. A kocsi utasai megéreztek a lecsuszott kerék rázását s egy mérnök a kocsik lépcsőjén végigszaladva megállította a vonatot. A vonatot visszatoltatták a szentannai állomásra ahol a kizökent kereket visszaemelték s a vonat 40 percnyi késéssel beérkezett Aradra. Egy kis ijedtségen kívül egyéb baj nem történt.

— **A tanköteles gyermekek összeírása.** A hatóság megkezdte az aradi tanköteles gyermekek összeírását. Nehány nap múlva már teljesen be is lesz fejezve a munkálat.

— **A király, a kormány és Kossuth.** A képviselőház által Kossuth Lajos elhunyt esetében hozandó rezolúciók ügyével állott kapcsolatban a kabinet két tagjának elutazása Cap-St.-Martinba a királyhoz s ez tette szükségessé a miniszterelnök megjelenését is tegnap Bécsben ő felségénél. A tárgyalások során nem volt ugyan elérhető a megegyezés, de mindkét oldalról egyetértettek arra nézve, hogy a mennyire lehetséges, legalább közvetlenül a haláleset netaláni bekövetkezése után kerülendő mindaz, ami a pártoknak és

összeütkezésére, szenvedélyes vitákra adhatna alkalmat s beleütkezésnek a kegyeletnek általános érzésébe is. Ez a felfogás vetette fel azt az eszmét, hogy a hozandó rezolúciók iránti javaslatok ketté osztassanak. Es pedig akként, hogy közvetlenül a gyászesetnek netaláni bekövetkezése után csak olyan kérdések bocsáttassanak a Ház elhatározása alá, a melyekre nézve nem forog fenn nézeteltérés, a melyek tekintetében tehát az elnöki előterjesztés alapján, esetleg egy-két felszólalás után meg is állapodhatik a Ház. Minden oly kérdés fölött pedig, a melyek tekintetében ki nem egyenlíthető differenzia forog fenn, halaszszák el a vitát akkorra, a midőn nem származhatik már belőle a pietásnak súlyos megsértése. Képviselői körökben valószínűnek is tartják, hogy az intéző faktorok erre az utra fognak lépni, ha a szomorú kényszerítés pillanata bekövetkezik.

— **A város fuvarköltsegei.** A mult gazdasági évben Arad városának 12800 frtba került a fuvarozás. Ebből 9000 frtaz utczatisztítás terhére iratott.

— **Almássy grófné betegsége.** Almássy Kálmán grófné, született Wencskéi Mária — mint nekünk írják — súlyos beteg s hozzátartozói a legrosszabbtól tartanak. Tegnapelőtt érkezett le konsiliumot tartani Wiedershofer bécsi egyetemi tanár, a család házi orvosa. Berkes Sándor dr. már hetek óta állandóan a beteg ágyánál van. A jótékony urnó halála érzékeny veszteség volna a kétegyházi szegényekre, kik benne istápolójukat vesztenék.

— **Magánmérnöki iroda Aradon.** Reisinger Sándor, az államvasutak aradi üzletvezetőségének mérnöke, ki annak idején kitüntetéssel végezte tanulmányait a budapesti műegyetemen, kilépett az állam szolgálatából, hogy Fodor Zsigmond államépítészeti királyi mérnökkel Aradon magánmérnöki irodát nyisson.

— **Az aradi waggongyárból.** Az aradi waggongyár részvénytársaság idei közgyűlése április hó 16-án lesz. Az ülésre lejön Tiszai István is. — A waggongyárban, mint irtuk, egy rendkívüli nagy és diszes, körülbelül ezer munkás befogadására megfelelő kantint építenek. Az építkezéshez már hozzáfogtak és serényen haladnak vele. — Tüzoltókart is szerveztek a waggongyárban. A teljes felszerelésű tüzoltóság 50 főből áll s annak élén Joób Gusztáv és Rózsa Géza buzgólkodnak.

— **A mikalakai választások.** Mikalakan vasárnap folyt le a képviselőtestületi választás, melyen Bogán Mózes kerületi esperes elnökölt. Megválasztattak egyházbizottsági elnökké: Pakurár Tódor, gondnokká Mihájlovits György, Gábor Tódo, Boár Gávra és még 36 képviselőtestületi tag. A választás minden rendezettség nélkül ment végbe.

— **Márczius 15.** Az aradi iparos ifjak önképző köre vasárnap este ünnepelte a szabadság születésnapját. Gazdag műsort állítottak össze, melyben hazafias szavallatok váltották egymást érdekes zongora számokkal és szépen előadott énekekkel. A megnyitó ünnepi beszédet Edvi Illés László elnök mondta lelkes eljenzés közt; az egylet dalárdája Kresz Ferencz biztos kezét dicsérettel szabatossággal szólított közre. Zongorán a Neuman testvér mutatott be nagy technikai ügyességet; míg a Fischer nővérek szép hangjával nem tudott betelni a közönség. Végül Nyilassi Mátyas kupléi neveltették a hallgatóságot. A hangversenyt táncz követte, mit szokás szerint körmagyarral vezettek be. A multság reggelig tartott.

— **Amerikába szökött ügyvédsegéd.** Rónai ügyvédsegéd, aki néhány év előtt még Aradon nagy lábon élt, de adósságai miatt kénytelen volt Aradról elzónázni, az utóbbi időben Déván Hollak Imre ügyvédi irodájában dolgozott, kinek teljes bizalmát megnyerte. Rónai princípálisának e bizalmát

azzal halálta meg, hogy — mint az „Aradi Híradó” írja — mintegy 2-3 ezer forintnyi összeg elsikkasztása és több rendbeli okmány-hamisítás után megszökött. A dévai királyi törvényszék Rónait most országszerte körözteté. Aradon Rónairól ama hír kering, hogy Amerikába szökött.

— **A Maros homokja.** A mult évben Velics Ferencz vállalkozó a Maros homokját és kavicsát bérbe akarta venni 350 frt évi bérért. A gazdasági szék, — miután meggyőződött arról, hogy a Maros homokja 544 frtot jövedelmezett a mult évben, — tegnap elutasította az ajánlatot.

— **Husvét előtt.** Egyik iskolát a lelkes meglátogatta a napokban s a husvétünnepéről oktatást tartott. Majd egyszer kérdi a leánykától, hogy:

— Melyik tudná megmondani, hogy a piros tojást miért szokták festeni?

Mire egy kis leány felállott, azt mondja:

— Tudom én!

— No hát halljuk!

— Hát azért, hogy legyen mit adni a locsolás fiúknak!

— **Léprement.** Wechsler Erzsébet aradi leányzó nagyon eldiccedett opálkőves függőivel. A függők híre eljutott V. F.-né asszonyhoz is. V. F.-né magához hívatta a leányt s kérte, mutassa meg neki függőit, mert ő is olyanokat akar venni. A leány lépre ment s az asszony felismerte a saját függőit, amelyek akkor tűntek el, mikor a leány nála szolgált. Az ügyet a vizsgálóbírószék intézi el.

— **Erős ember.** Dobrej Pasku vaszolyai lakos vasárnap este berugott Aradon. Mikor ő berug, mindig az erejét szokta fitogtatni. Vasárnap éjjel — szerencsétlenségére — egy rendőrön próbálta ki az erejét. Felült. Bekísérték, de még nem hallgathatták ki, mert tegnap délután is úgy aludt, mint a bunda.

— **Téglaverők.** Aradváros gazdasági széke tegnap téglaverőhelyekül Ursits L. és fia és Nikolits Péter részére a régi helyüket, Kirle Antal glogováci lakos részére pedig a volt Dengli-féle téglaverőhelyet jelölte ki.

— **Koszorúmegváltás.** Kabdebó Lajos tanár a Csepreghy Mihályné ravatalára szánt koszoru helyet 5 forintot adományozott az árvaházalpra.

HYMEN.

Stein Zsigmond az aradi „Lengyel és Stein” czég birtagja cs. és kir. tartalékos hadnagy, vasárnap délelőtt kelt egybe az aradi izraelita templomban Buchsbäum Adolf helybeli divatkereskedő bájos és szeretetreméltó leányával, Gizella kisasszonnyal.

Haas József brassói kereskedő e hó 26-án délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget az aradi izraelita imaházban Weisz Dávid aradi kereskedő, városi törvényhatósági bizottsági tag kedves és bájos leányának, Kornélia kisasszonnyal.

Dedinszky Sándor dr. vasárnap reggel vezette oltárhoz Makón Füzesséry Kálmán szárazéri társulati igazgató szép leányát, Margit kisasszonyt.

GYÁSZROVAT.

† **Csepreghy Mihályné szül:** Kabdebó Ilona — mint őszinte részvétellel értesülünk — vasárnap elhunyt. A kedves, fiatal asszony halála széles körökben kelt igen élénk részvétet. A halálozásról a következő családi gyászjelentést vetjük:

Csepreghy Mihály József-Nádor-malom-csatorna társulat mérnöke és gyermekei Andor, Irén és Miska a maguk, valamint az alolítottak nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejtethetlen nő, édes anya, gyermek, testvér, rokon és barátó Csepreghy Mihályné szül. Kabdebó Ilonának, 1894. évi márczius hó 18-án, éjjeli 2 órakor, életének 36-ik s boldog házasságuk 14-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai márczius hó 19-én, d. u. 3 órakor fognak Br. Sinutoza 3-ik sz. házból a helybeli közsírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig április hó 4-én d. e. 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-tyúk szentegyházában az egék Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen!

Arad, 1894. évi márczius hó 18-án. Kabdebó Miklós és neje szül. Priegl Katalin, szülők. Ozv. Csepregy Endréné sz. Wesselka Erzsébet anyósa, Kabdebó Irén férj. Balogh Iván, Kabdebó Béla társulati mérnök, Kabdebó Iza férj. Réty Béláné, testvérei, Balogh Iván, Réty Béla, Csepregy Endre és neje sz. Prepelitzay Vilma, Csepregy Róza és férje Nagy János, Csepregy Mária és férje Katona Ferencz, Csepregy Etel és férje Hustig Kázmér, Csepregy Katinka, Csepregy Ilonka és férje Okros József sógor és sógori.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár vasárnap tartotta még első rendes évi közgyűlését, a városháza kistermében. Jelen voltak: T e d e s o h i Viktor igazgató elnök, Fromm Frigyes alelnök, Tenner Lajos, Woppel Viktor, Schwartz Jakab, Westmann Gyula, Wolfshied Agoston, Hubert Péter, Erdélyi Imre, igazgatósági tagok, Popovits Kálmán felügyelő bizottsági elnök Ambrus Antal, felügyelő bizottsági tag, Knothy Géza pénztáros és Sárga Károly ellenőr, jegyző. A hatóság részéről jelen volt Green Nándor iparhatósági biztos. Tedeschi Viktor igazgató elnök constata, hogy az alapszabályok 26 §-a szerint megválasztott kiküldöttek egy harmada az alapszabályok 27 §-a szerint megjelent s így a közgyűlés határozat képes, üdvözlő a megjelenteket, s felkéri a jegyzőkönyv vezetésére S á r g a Károly ellenőrt. — Következett a tárgy sorozat. Jelentés az 1893. évről tudomásul vétetett. Felolvastatt az 1893. évi szárszámadás és mérleg, tudomásul vétetett, végül az igazgatóság, felügyelőbizottság és tisztviselőknél a felmentvény megadatott. Minthogy egyes indítvány nem tétetett, elnök megköszöni a jelenlévőknek a megjelenést s a közgyűlést berekeszti. A közgyűlés az elnök és igazgatósági tagok éltetésével véget ért.

(*) Az Aradi I. Concordia és temetkezési egylet f. hó 18-án d. u. 2 órakor az izr. hitk. tanácstermében évi közgyűlését tartotta, a melyen a tagok nagy számban jelentek meg. Klein Ignác elnök üdvözlő az egybegyűlt urakat és szép szavakban emlékszik vissza a legutóbbi 3 éves működésre, a mely idő alatt az egylet úgy anyagilag mint szellemileg gyarapodott. A tagok létszáma 339 és az egylet vagyona 1990 02 kr. Az elnöki megnyitó után K r a u s z Jónás titkár felolvassa az évi és a számvizsgáló biz. jelentéseit, a melyek tudomásul vétettek. Miután indítványok nem lettek bejelentve, elnök tudatja, hogy T i s c h Mór egyl. orvos elfoglaltsága miatt lemondott állásáról és helyébe a választmány W e r n e r Miksa orvost nevezte ki. Ezek után elnök úgy a saját mint tisztviselőség nevében hálás köszönetét fejezi ki a tagok bizalmáért és a leköszönést bejelenti. Nagy Kálmán szép beszédben fejtegeti, az elnöknek és társainak valóban önzetlen ügybuzgalmát, indítványozza, hogy az elnöknek és társainak, továbbá a számvizsgáló bizottságnak u. m. P r e i s a c h V. G r ü n b a u m A. G l é s i n g e r J. uraknak jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék és indítványozza, hogy elnököt és a többi tisztviselő társait egyhangulag válasszák meg. Nagy K. indítványa egyhangulag elfogadtatott, és közfelkiáltással megválasztották K l e i n Ignác elnök, F e k e t e Jakab alelnök, L u x H. pénztárnok, P f n e i s z l F. ellenőr, G r ü n b e r g e r J. M. alaptökegondnok. E h r l i c h Mór betegfelügyelő. Miután elnök és alelnök szép szavakkal megköszönték az újonnan beléjük helyezett bizalmat, a további választás megnyitott. B e t e g f e l ü g y e l ő k lettek még: Weisz Jakab, Steiner V. V á l a s z t m á n y i t a g o k: Bródy Lipót, Czeitinge Bernát, Cziráky Alajos, Dávid Jakab, Kormos Adolf, Engelhardt Nátán, Förster D. Glück Ignác, Glück Zsiga, Grubner Samu, Grünbaum A., Halbritter J., Keller Ferencz, Kilényi József, Klein Gábor, Kohn Samu, Keppich Zs., Gencsi K., Löwy S., Nagy K., Popper K., Prohlich L., Sonn Mór, ifj. Schwaroz Zs., Singer H., Szida Sz., Weisz Ad., Weisz Bernát rendes és Fischer Samu, Csatlós J. póttagok. Miután még Gruber L.-nek ügybuzgalmáért jegyzőkönyvi köszönet szavazzatott, elnök a gyűlést hangos éljenzések mellett berekesztette.

(*) Az önkéntes tűzoltókar közgyűlése. Az aradi önkéntes tűzoltókar a városház emeleti

kistermében vasárnap d. e. 10 órakor tartotta évi közgyűlését P é t e r f f y Antal főparancsnok elnöke alatt. P é t e r f f y Antal rövid szavakban üdvözlő a tűzoltókar tagjait, mire dr. M ü l e k Lajosnak egy üdvözlő levelét olvasta fel, melyben a tűzoltókar tagjait a testvéries egyetértésre serkentette. Dr. M ü l e k Lajos üdvözlő levelét a közgyűlés hosszas éljenzéssel vette tudomásul. Z ö l d y titkár olvasta fel azután a tűzoltókar évi jelentését, melyet egyhangulag tudomásul vettek. Az előterjesztett jövő évi költségvetési előirányzatot a következőleg állapította meg. Bevétel 1533 frt 89 kr., kiadás 1350 frt. A közgyűlés legvitásabb tárgyát a zenekar felosztása képezte, abban résztvettek: S o h ó r Albert, P é t e r f f y Antal, R o m á n Vilmos, D l á z s és Szibig. Mig Millig Mátyás indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a tűzoltókar zenekarának fenntartásáról lemond. Az egyleti rendes és pártoló tagok végtisztesség megadására jövőre a hadastyán-egylet zenekarát fogják szerződteni. A közgyűlés tisztelbelni tagja Institoris Kálmán osztályparancsnoki állásáról való leköszönése folytán a közgyűlés az eddigi lelkes ügybuzgalmáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyűlés az osztályparancsnoki állást Buzákyval töltötte be.

(*) A waggongyári dalkör vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a városligeti vígadóban alakuló közgyűlését, melyen elhatározták, hogy a belügyminiszter által pótlás végett visszaküldött alapszabályait két ponttal kibővítve újból felterjesztik. Elhatározták, hogy a dalkört magyar és német dalok előadására szervezik. A múlt évben működött ideiglenes választmányt újra megválasztották és a pénztárnoknak a felmentvényt megadták. A gyűlésen, melyen a rendőrséget B a r t ó k Kálmán rendőrhadnagy képviselte, az elnök és 18 tag volt jelen. A gyűlés folyamán a tagok részvételése miatt több felszólalás történt.

(*) Abbanmaradt megalakulás. Az aradi vas és fémmunkások szakegyletének vasárnap délelőtt 10 órára volt egybehiva az alakuló közgyűlése. A gyűlés érdeklődés hiányában elmaradt.

(*) Az ujarad-járási jegyzőegylet e hó 27-én tartja meg H e r o l d Rezső elnöke alatt rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlésen bucsuzik el az egylettől A l t m a n n Frigyes nyugalomba vonuló németvári körjegyző, a kinek érdemeit az egylet babérkoszorúval fogja méltányolni.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET

A színház műsora:

Márczius 20. (Kedd) Válgunk el, vigjáték.

Tömeges bucsuzás.

— Márcz. 18. —

Nagy, fekete betűkkel hirdette a vasárnapi színlap, hogy a szintársulat több tagja ezen a napon utoljára lép fel.

Utoljára!.. Milyen nehéz szó ez sokaknak. Utoljára!.. Megválni a kedvenc-től, nem látni többé a színpad szellős légkörében, nem tapsolni sem az illető tehetségének, sem szépségének, már amint kit milyen szempontból méltányol a könyező szemü habitú.

De hát ez a színész sorsa. Ma itt, holnap ott...

A legtöbb ezzel a sokat jelentő mondással bucsuzott ismerőseitől:

— A viszontlátásra!

Nos, mondjuk mi is, hogy a — viszontlátásra! Forog a világ keréke és — Aradtól nagyon nehéz megválni még a színésznek is. Tehát: A viszontlátásra!

M a r g ó Zeima délután bucsuzott a „Szerecsen fia“ operettben. Tisztelői két szép csokorral tüntették ki a kedvelt énekesnőt, aki ha nem is nagy tehetség, de tisztességgel megállotta mindenkor a helyét.

Este az „Ingyenélők“-ben B á c s n é n a k virágokkal díszített napernyőt nyújtottak fel az orchestrumból. (Már szombat este is kapott két babérkoszorút, hatalmas selyem-szövetekkel ékesítve.) K é z d y Juliskának szintén két

csokor jutott, míg S z i l á g y i Berta, K e n d y Boriska, K i s s n é Arpási Katicza, S z a k á c s Andor, N y i l a s s y Mátyás és S z e b e n y i Antal csak tapsot kaptak bucsuzól.

Volt még egy bucsuzó, a mindnyájunk által élénken sajnált B á c s Károly, ez a derék, veterán színész. O azonban a kulisszák mögött bucsuzott el csak, magától a közönségtől nem, mivel ez este nem játszott. A darabot rendezte.

Távozó színészeink találják jól magukat az új otthonban és adja isten, hogy a tehetesebbjeiről ne utoljára emlékezzünk itt meg!

* A kintornás család. Szegény koristák! ugyancsak rosszul setétedett be rájuk az est. A színházban jó formán számolni lehetett a nézőket és még azok a kevesek is, kik ott voltak, még azok sem melegek fel. Pedig jó volt az előadás, igaz ugyan, hogy B i m b ó Mártonné (Szakácsné) üde arczához nem illet az ősz haj, vagy ha jobban tetszik tessék fordítva gondolni, meg hogy a karnak nem valami nagy volt az énekszama, hanem evvel szemben ott van a tegnapi est ujdonsága: Foriss István. A kintornás család szépen megirt epizód szerepét szépen játszotta is meg Foriss. Mozgása, beszéde, gesztusa nem sablonos, hanem élénk és az érzelmekhez illő. Foriss István a tegnapi est folyamán intelligens színésznek bizonyította magát, ki meg fogja nyerni a közönség tetszését és be fogja tölteni, mint burleszk komikus Nyilassy Mátyás helyét, ha nem is egészen azon irányu komikummal. Határozott véleményt természetesen nem mondhatunk első szereplése után, hanem hogy becsületére fog vállni a szintársulatnak, annyit már mutatott tegnap esti szereplésén. Szívesen üdvözlőjük az aradi színpadon. Az előadás folyama alatt értesültünk, hogy a bérlők gyűjtést rendeztek, melynek eredményét 136 forintot átadtak törekvő kardalokainknak, kiknek a színház bevételeiből vajmi kevés, vagy talán épen semmi sem jutott. Az előadás gyors menetű volt és feltíz előtt véget ért.

* Bács Károly bucsuja. B á c s Károly, az Aradról Debreczenbe távozó rokonszenves színész a saját és neje nevében e helyen is szívélyes istenhozzádot mond mindazon jó barátainak és ismerőseinek, kiktől személyesen nem vehetett bucsut.

* Hangverseny. A ref. egyház hivi május havában az aradi ref. templomban az új orgona költségeinek fedezésére nagyobbszabásu hangversenyt rendeznek. Az érdekes műsort a rendező bizottság a legközelebbi napokban állítja össze.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A „Mokus“ előtt. V a s z i c s Miklós és M u c s á n Száva, aradi illetőségű fuvarosok a „Mokus“-ban pálinkáztak. Mikor már színtültig tele voltak pálinkával, kimentek a kocsmá előtti kocsijukhoz, a honnan épen akk. r akart — az ő vallomások szerint — A n d r á s s i Ilés egy zsák kukoriczát leemelni. Nagy lármát csaptak és megakarták verni Andrásit. Két rendőr is odaérkezett, kiknek Andrásit azt mondta, hogy ő csak le akart feküdni a kocsira, mert tökéletes részeg. Erre aztán a két rendőr felültette mind a hármat a kocsira és be akarta vinni a városházára. A honvéd laktanyáig csak elértek, hanem tovább nem akartak menni. A rendőröknek, kik közül az egyiket meg is tépázták, be kellett a laktanyába menni segítségért. A kir. törvényszék tegnap tárgyalta az esetet Andrásit, kire nem lehetett rábizonyítani, hogy elakarta lopni a zsák kukoriczát, felmentették, míg Vaszics Miklóst és Mucsán Szávát a hatóság elleni erőszak és könnyű testi sértés vétsége miatt 2—2 havi fogházra ítélték.

§ Tanyal fuffang. O l á h Sándor p é c s k a i béres kocsiival ment ki a tanyára, hanem a kocsmá előtt kissé megállapodott. J a c z k ó István béres társa korholni kezdte, hogy mért nem megy már. Oláhnak nem volt kedve menni még. Jaczkó erre felült a kocsira és kiment a tanyára, úgy hogy Oláhnak gyalog kellett kimenni. Mikor kiért első dolga volt Jaczkót pofon vágni, mire az téglával felelt, Oláh erre a támadásra csak vasvillával felelhetett. Szóval csinos kis verekedést

rögtönöztek. Mikor elviharzott a düh, megegyeztek, hogy ha bajuk támadna a törvény előtt, megfogadják bocsátani egymásnak és elkerülik a büntetést. Oláh persze arra nem gondolt, hogy ő kezdte a verekedést. A kir. törvényszék előtt tegnap le is játszódott a megbocsátási jelenet, mely után Jaczkót felmentették, Oláh Sándort pedig, ki hivatalból volt a testi sértés vádja alá helyezve, 6 havi börtönre ítélték. Így játszotta ki Oláh Sándort Jaczkó István a megbocsátással.

TÁVIRATOK.

A király és liberális naggyűlés.

Budapest, márczius 19. (Saj. tud. táv.) A márczius 4-én megtartott szabadelvű naggyűlés tudvalevőleg első határozatképpen a Felső iránti hódolatának adott kifejezést. A napokban Orczy Béla báró a naggyűlés volt elnöke Wekerle miniszterelnöktől azon értesítést nyerte, hogy a király Cap-Martinban kelt legfelsőbb elhatározásával a hódoló üdvözetért köszönetét nyivánította.

Az egyházipolitikai vita.

Budapest, márcz. 19. (Saját. tud. táv.) Arra az obstrukcióra, melyet a polgári házasság ellenzéke üzött, azzal a bevállalt czéllal, hogy a szavazás örömet nem szerzi meg husvétra a kormánynak s a javaslat támogatóinak, élénk világot vet a vita ellaposodása. Most, hogy már csak két napra zsugorodott a vita ideje husvét előtt, a nemzeti párti iroda már csak annyi szónokot tudott szállítani, amennyi mára volt szükséges s még ma is már délután egykor be lehetett zárni az ülést, mert nem volt, aki beszéljen. Erre a botrányos eljárásra igazán nem kell kommentár.

A Teleki pályázat nyertese.

Budapest, márcz. 19. (Saj. tud. távirata.) A tudományos akadémia Teleki pályázatát (száz arany) Somló Sándor a „Fra Girolamo” drámájával elnyerte. A Karácsonyi díjat nem adták ki.

Az obstrukció vége.

Budapest, márcz. 19. (Saj. tud. táv.) A nemzeti párt végre mégis meggondolta magát és lehetővé tette az általános vita bezárását, miután Apponyi gróf meggyőződést szerzett magának arról, hogy Kossuthnak esetleg bekövetkezendő halála, a mely azonban a legújabb hírek szerint távolról sem olyan közel álló, mint eddig hitték, semmiképpen sem fog oly helyzetet teremteni, mely zavart okozna s az egyházipolitikai javaslatok létrejöttét veszélyeztetné. Erre azután a nemzeti párt számos tagja, kik még fel voltak jegyezve, letöröltette magát s szerencsésen be volt fejezhető a 24-ik ülés napon a nevezetes vita. 29-én kezdődnek újra a tárgyalások, a zárbeszédék és miniszteri beszédék azonban legalább három ülést vesznek igénybe, s miután 31-ére okvetlenül a különböző kérvények lesznek tárgyalandók, a szavazás előreláthatólag csak április 2-án lesz. Ha mégis bekövetkeznék a szomorú eset, e hétvalamelyik napján 48. órára okvetlenül egybe hívja Bánffy képviselőházi ülést.

Csáky a diákkongresszushoz.

Kolozsvár, márcz. 19. (Saj. tud. táv.) Csáky miniszter Herepei Iván és Bottlik József kongresszusi elnökhöz a következő táviratot küldte: Szives üdvözetükért fogadják meleg köszönetemet. Csáky Albin.

Bomba a színházban.

Lucca, márczius 19. (Saj. tud. táv.) Tegnap éjjel a színház egyik folyosóján pléhdobozt vettek észre égő kanócczal, melyet azonnal eloltottak. Öt letartóztatás történt. A dobozt beküldték a firenzei tüzerigazgatóságnak megvizsgálás végett.

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 19-én reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérczén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.	Jégvastagság cztimétr.
Branyicska	+ 4°	derült	+ 144	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	—	derült	— 7	—
Makó	+ 5°	derült	+ 123	—
Szeged	+ 2°	ködös	+ 340	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. márczius 19.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

KÖZGAZDASÁG.

— Az aradhegyaljai amerikai szőlőtelep szövetkezet tagjai ez uton figyelmeztetnek, hogy a mennyiben a múlt évi tagsági díjnak a közgyűlés napjáiig való lefizetése által igényüket a múlt évben termelt riparia vesszőkhöz fentartották, a kiosztás alá kerülő amerikai sima vesszőkből reájuk eső részt mai naptól kezdve a gyorokitelepen átvehetik. A mennyiben a ripariavesszők átvétele végett nem személyesen jelentkezének a t. tagok, hatalmazzák fel írásban megbízottait az átvételre. Ily írásbeli felhatalmazás nélkül a vesszők nem tagoknak kiadatni nem fognak.

Szemeszlet.

— Márczius 19. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 58.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 19. d. u. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	lányha	7.20—7.65
	tiszavidéki	„	7.25—7.65
	pestvidéki	„	7.20—7.65
	fehértmegyei	„	7.20—7.65
	bácskai	„	7.80—7.70
Reza	—	lányha	5.55—5.75
	takarmány	csend.	6.—6.40
Árpa	égetni való	„	6.85—7.50
	sörfőzdei	„	7.90—9.25
Zab	—	szilárd	6.95—7.40
Tengeri	bánási	szilárd	—
	másonmü	„	4.85—4.95
Káposzta-repoze	—	lányha	—
Köles	—	csend.	4.10—4.50
Buzavetési árak	tavasza	lányha	7.42—7.44
	junius 1894	„	7.18—7.20
	ősze	„	—
Tengeri	május-junius 1894	lányha	—
	szep-október 1893	„	4.95—4.97
Zab	Budapest sz. tavasza	lányha	—
	Budapest sz. ősze	„	6.98—7.01
Káposzta-repoze	aug.-szeptember 1893	lányha	11.45—11.55

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1894. márczius 19.

Magyar aranyjárdék 4%	118.—
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	126.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Osztrák papírbárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	98.—
Osztrák járdék arany	119.75
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	146.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1029.—
Magyar hitelbank részvény	439.75

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1893. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad este	4.35	Nagyvárad este	8.45
Gyórvonat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.55
Személyvonat d. e.	11.25	Személyvonat d. u.	8.50
Személyvonat este	9.45	Gyórvonat este	6.57
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Vv. Radna-Lippa r.	7.—
Radna-Lippa d. u.	2.25	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.25	Személyvonat reggel	9.44
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat este	8.45
Személyvonat d. u.	5.58	Személyvonat este	10.55
Szeged felé:		Szeged felé:	
Személyvonat reggel	5.—	Vegyesvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	7.05
Vegyesvonat d. u.	4.25	Személyvonat este	10.—
Gurahoncz felé:		Gurahoncz felé:	
Személyvonat reggel	6.30	Személyvonat reggel	8.08
Személyvonat d. u.	5.15	Személyvonat este	8.52

Aradvárosi

Évadberlet
155. szám.

színház.

Haviberlet
15. szám.

Kedden, 1894. évi márczius hó 20-án:

Váljunk el!

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Sardou Viktor és Najac E.
Fordította: Fáy Béla.

SZEMÉLYEK:

Des Prunelles, gazdag földbirtokos . . . . . Fenyvessi E.
Cyprienne, neje . . . . . Delli Emma.
Gratignan Adhemar, unokaöccse . . . . . Szendrei M.
Clavignac, Des Prunelles barátja . . . . . Balassa J.
Brionné, özvegy, Cyprienne barátnője . . . . . Rónaszékiné.
Valfontaine, Cyprienne barátnője . . . . . Szedlarik A.
Lusignan kisasszony, Cyprienne barátnője . . . . . Szakácsné.
Bafourdin, volt adófelügyelő . . . . . Csátár Gy.
Jamarot, rendőrbiztos . . . . . Csakó.

HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten . . . . . 6 frt — kr
Páholy, földszinten vagy első emeleten . . . . . 4 frt 50 kr
Páholy, második emeleten . . . . . 3 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) a 0. és első három sorban . . . . . 1 frt 20 kr
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban 1 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban . . . . . frt 90 kr
Második emeleten . . . . . frt 80 kr
Második emeleten 2. és 3. sorban . . . . . frt 60 kr
Második emeleten 4. és 5. sorban . . . . . frt 50 kr
Harmadik emeleten, első sor közepén . . . . . frt 50 kr
Harmadik emeleten, közepén a többi sor oldalt minden sorban . . . . . frt 40 kr
Kiszatolás, közepén . . . . . frt 30 kr
Kiszatolás, oldalt . . . . . frt 20 kr
Egy szinlap a pénztárnál . . . . . frt 10 kr

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 19. —

Fehér Kereszt szálloda: Kecskeméti Sándor látszerész, Temesvár English J. kereskedő, Bécs. Bartholomeidesz János, Makó. Dr. Csécsi Miklós ref. lelkész, Debreczen.
Vasa szálloda: Báró Dittfurt igazgató, Zaránd. Adamovits Hugó igazgató, Nádas. Jancsovits Pál hivatalnok, Szeged.
Arany Kulcs szálloda: Molnár Döme kereskedő, Arad.
Vasúti szálloda: Vimmer Imre joghallgató, Nagyvárad.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok- és ismerősöknek, kik leányunk

Kinzel Emilia

Aradvárosi községi iskola igazgató-tanítónő temetésén személyes megjelenésükkel mély bánatunkban résztvenni szíveskedtek, ezton is forró, hálás köszönetünket fejezzük ki.

A gyászoló család.

* Az ezen rovat alatt kösölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Arad szabad királyi város polgármesterétől.
79 | 894. pm. 51 9—o2

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről köz-
hírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és
a város által kezelt alapokból törlesztési köl-
csönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%
a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi
törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre
1 1/2% fordítottatik. 32 évi törlesztésre 7%, amely-
ből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A
kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a tör-
lesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-
évi kamat különbözet megtérítése mellett
visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

5371. sz.

1—3

Pályázati hirdetmény.

Pályafentartási fák szállítására.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletve-
zetőségének vonalain az 1894. évben még 422.151
m³ faragott puhafa szükségeltetik, melynek száll-
ítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen anyag pontos méretei a részletes jegy-
zékben illetve ajánlati mintában vannak felsor-
rolva.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jo-
got, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő
köbméter összmennyiségből a méretjegyzékben
előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség,
hosszúság és vastagság határain belül az 1894.
év folyamán még további 30%-ot ugyanazon
ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhes-
sen, miért is a nyertes szállítók megfelelő fa-
anyagot kötelesek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitün-
tetett egységek szerint számban és szóban teendők
ki.

Az esetben, ha nem átlag árak ajánlat-
nak, az ajánlati minta jegyzet rovatában kitün-
tetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati
árak kitüntetendők.

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy an-
nak bármely részmenyiségre is szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok
ezen külczimmel: „Ajánlat pályafentartási fák
szállítására 5371. számhoz” 1894. évi április hó
8-án déli 12 óráig a magyar királyi állam-
vasutak aradi üzletvezetőségének általános osz-
tálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján
beküldendők.

Bánompénz gyanánt az ajánlott mennyiség
értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy
állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1894.
évi április hó 7-ének déli 12 óráig az aradi
üzletvezetőség gyűjtőpénztárába leteendő, eset-
leg oda posta útján beküldendő.

A szállítás az anyagok szállítására nézve
fennálló 129,381/91. sz. általános, valamint az
épület és vágott pályafentartási fákra vonatkozó
136,719/92. sz. különleges feltételek alapján esz-
közlendők, mely feltételek a m. kir. állam-
vasutak igazgatóságánál és minden üzletvezető-
ségénél naponként a hivatalos órákban megte-
kinthetők.

Mindégyik ajánlattevőből feltételeztetik, hogy
a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azo-
kat egész terjedelmében elfogadja.

A pontosan betartandó szállítási határidő
az ajánlati mintán ki van tüntetve.

A jelen pályázat tárgyát képező faanyag a
m. kir. államvasutak valamely állomására bér-
mentve szállítandó, ahol az minőségileg és meny-
nyiségileg átvétetni fog. Amennyiben azonban a
minőségi átvétel a termelési helyen eszközöltet-
nek, tartozik szállító a minőségi átvételt telje-
sítő közegek napidíjait és fuvar költségeit meg-
fizetni.

Az ajánlatban a fák termelési helye vala-
mint az is kitüntetendő, vajjon azok usztatott
vagy nem usztatott tönkökből állítottak-e elő.
Minden szállító köteles a magy. kir. állam-
vasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és
nyugdijigényre nem jogosított alkalmazottai,
illetőleg ezek családtagjai segélyezésére létesít-
tett alaphoz a szállítás után érdembe hozandó
összeg 1/10%-val (100 frt után 10 kr) hozzájárulni,
mely járulék a számlák kifizetése alkal-
mával vonatik le.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá
olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után,
vagy távirati úton tétetnek, vagy amelyekben
vakarások fordulnak elő, végre olyanok, me-
lyekre nézve az előirt bánatpénz nem tétetett
le, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezető-
sége fenntartja magának a jogot, hogy az aján-
lattevők közt tekintet nélkül az arra szabadon
választhasson, továbbá, hogy az ajánlott meny-
nyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását
is átengedhesen az esetben, ha a részmeny-
ség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki-
nem záratott és végre, hogy a czél elérésére
bármily más irányú intézkedést is tehesen.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon
jogot is, hogy addig, míg az ajánlatok felett
döntőleg határozná, egyes ajánlattevőknel az
ajánlati árak mellett megrendeléseket tehesen,
az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket tel-
jesíteni kötelesek a nélkül, hogy ebből folyólag
a szállítás végleges átengedését követelhetnék.
Arad, 1894. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

47158/93. sz.

99. 1—

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletve-
zetősége a vonalain mentén levő szolgálati órák
(a vonatkísérő és mozdony személyzet zseborái-
nak kivételével) jókarban tartását, javítását és
szabályozását az 1894. évi május hó 1-től
1896. december 31-ig terjedő időre verseny
útján átengedni szándékozván, felhívjuk a vál-
lalkozni szándékozó és iparendélylyel bíró
órákat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlatait-
kat, melyek a magyar és horvát vonalakra
külön-külön szerkesztendők f. évi április hó
20-ának déli 12 óráig I. szakosztályunkhoz
(Zágráb, Trenkova-utca 12. szám, I. emelet)
benyújtani sziveskedjenek. Az ajánlatok fent
említett két vonalcsoporthoz egyikére is tehetők,
ugymint a magyar vonalcsoporthoz alkotó bu-
dapest-kelenföld-szt.-lőrinczi, rétszilas-szegzár-
di, zánkány-dombóvár-bátaszéki, somogyszob-
barcsi, barcs-pécs-úszögi, úszög-villányi, hideg-
kut-gyönktamas-miklósvári, somogyszob-bala-
ton-szt.-györgyi vonalakra, Budapest-Kelen-
föld, Úszög, Áta, Trinitás, Villány, Baros és
Balaton-Szt.-György állomások kivételével, il-
letőleg a horvát vonalcsoporthoz alkotó zánkány-
fiumei, sziszek-bródi, sunya-doberlini, zapresic-
osáktornyai, zabok-kiteplitz-krapinai és varasd-
goluboveezi vonalakra Doberlin, Bród és Zap-
resic állomások kivételével.

A szerződés tervezete az üzletvezetőség
pályafentartási és építési osztályában, továbbá
osztályfőnökségeinknél a hivatalos órák alatt
megtekinthető.

Zágráb, 1894. január hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolczon.

84 | III. sz.

62 2—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi ál-
lomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megdru-
sedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól
számított három évi időtartamra leendő bérlete
iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezen-
nel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir.
államvasutak legénye-mihályi állomásán levő ven-
déglői üzletre 84. számhoz” felirattal ellátott, bo-
ritékba zart és lepecsételt, nemkülönböztetve a kellő
okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi
május hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. ál-
lamvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hi-
vatalához — posta útján téríti vevény mellett —
nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é.
frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas
értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő-
pénztáránál Miskolczon 1894. évi április hó 31.
napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a
nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk.
osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama

alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről fel-
tételteztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat
magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek
elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött hatá-
ridőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétet-
ni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezető-
sége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlat-
tevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bér-
összegre — szabadon választhasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

4165/I.—894.

185

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak rákos-ujszászi, hat-
van-szolnoki, ujszász-jászapáti, szolnok-czeglédi,
szolnok-csabai, szajol-püspökkladányi, pusztatonyó-
szentes-hm.-vásárhelyi, mezőtúr-szarvas-mezőhe-
gyesi, mezőtúr-turkevei és békéscsaba-békési von-
alain, nemkülönböztetve a szolnoki forgalmi főnökség
hivatalos helyiségeiben használatban levő összes
szolgálati óráknak folyó évi május hó 1-től szá-
mitott három éven át jó karban tartása, javítása
és szabályozása iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívjuk tehát a pályázni kívánó és iparen-
gedélylyel bíró órákat, hogy 50 kros bélyeggel
és a borítékban „Ajánlat a pályáórák jókarban tar-
tása, javítása és szabályozása iránt” felirattal el-
látott zárt ajánlataikat folyó évi április hó 1-én
déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzlet-
vezetőségének I. osztályánál nyújtsák be.

Bánompénz fejében 50 azaz ötven forint kész-
pénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpá-
pirokban legkisebb f. é. márczius hó 31-ének déli
12 óráig alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztárá-
nál Aradon leteendő.

A fenti feltételektől eltérő, vagy nem a ki-
tűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétet-
nek figyelembe.

A szerződési feltételek alulirt üzletvezetőség
I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők, illetve kívánatra postán megküldet-
nek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azo-
kat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek
elfogadják.

Aradon, 1894. február hó.

**A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.**

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

4314 | I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán
levő pályavendéglői bérletre ezennel zárt aján-
lati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdő-
dik és tart ezen naptól számított három éven
át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetőségének I. osztályában a
rendes hivatalos órákban megtekinthetők,
miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy
azokat ismerik és egész terjedelmükben köte-
lezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékban
„Ajánlat az aradi pályavendéglői bérletre”
felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi
április hó 1-én, déli 12 óráig az alulirt üzlet-
vezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz
o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre
alkalmas értékpapirokban legkisebb folyó évi
márczius hó 31-én déli 12 óráig a m. kir. ál-
lamvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénz-
táránál Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a
kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem
vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon,
a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad. 1894. február hó.

**A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.**

Kitünő, jó minőségű

román és műportland CZEMENTET

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

vagy értékpapirokban 1894. évi márczius hó 19-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységárrakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

A m. kir. államvasutak
szegedi üzletvezetősége.

Gépész

ki a magas és alacsony nyomású és a gazdasági gépek kezelésében jártas, miről jó bizonyítványokkal rendelkezik,

álást keres

szeszgyárhoz, fűrészgárba, malomba vagy pusztai gazdaságba szerény feltételek mellett.

Czime megtudható e lap kiadóhivatalában. 341 I—2

190 | 94. g. sz. ú.

I—3

Hirdetmény.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt. és 5 utcza-, 1 elő-, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbérvétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4366/I. sz.

187.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

1. nyári zubbony,
2. tavaszi és őszi zubbony,
3. téli zubbony,
4. nyári nadrág (sötétkékes, szürke v. drapp színű posztóból,
5. tavaszi és őszi nadrág,
6. téli nadrág,
7. tavaszi és őszi felöltő,
8. téli felöltő,
9. nyári sapka,
10. nyakra való,
11. keztü,
12. karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felemlített ruha-darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék szállítása a m. kir. államvasutak igazgatósága által biztosítva lévén, tartozik azon cég, ki az 1—8 tétel alatt felsorolt ruha-darabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzhetőek az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítésére iránt. 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők, hová is bánompénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 200 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban 1894. évi márczius hó 19-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységárrakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

Arad, 1894. február hóban.

A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

Az aradi járás főszolgabirájától.

1254 | 894. sz.

330 2—3

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye aradi járásba kebeleztet Zsigmondházi nagyközségben lemondás folytán megüresedett **községi jegyzői állás** Zsigmondházi községhezánál **folyó évi április hó 4-én d. e. 10 órakor** megejtendő rendes választás útján fog betöltetni.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ának megfelelőleg felszerelve hozzám folyó évi április hó 3-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1894. évi márczius hó 12-én.

Ortutay Gyula,
főszolgabiró.

Magyar királyi államvasutak.

5166/94. sz. hoz.

I—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalon alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

1. nyári zubbony,
2. tavaszi és őszi zubbony,
3. téli zubbony,
4. nyári nadrág (sötétkékes, szürke, v. drapp színű posztóból,
5. tavaszi és őszi nadrág,
6. téli nadrág,
7. tavaszi és őszi felöltő,
8. téli felöltő,
9. nyári sapka,
10. nyakra való,
11. keztü,
12. karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felemlített ruha darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék szállítása a magyar kir. államvasutak igazgatósága által biztosítva lévén, tartozik azon cég, ki az 1—8 tétel alatt felsorolt ruha darabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruha darabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzhetőek az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítésére iránt. 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig, — az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bánompénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 200 frt készpénzben

RETOUCHE gyorsfestő szakálra.

Ezen új, kitünő készítmény által képesítve vagyunk az **egészségre** minden legkisebb hátrány nélkül s minden bőrpiszkitás mellőzésevel, pillanatnyi rövid idő alatt a szakált állandóan szőke, világos barna, sötét barna vagy feketére festhetni.

Festett hajminták a raktárban megtekintés végett ki vannak téve.

Kapható dobozokban 2 frtjával.

Kapható:

Török Lajos budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában.

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszertárban
Aradon, Asztalos-Sándor utca 1. sz.

Megrendeléseknél kérjük a kívánt színt megjelölni, a hajfestésben gyakorolt fődraszt ajánlhatunk. 142 3—12

A Bories-féle uradalmak
igazgatóságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a **gazdaközön-ség érdekében** köztudomásra hozni, hogy

309 6—7

eredeti eckendorfi
takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, amennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fog-nak répamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve megküldi.